

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

נטילת חשמל מים וגז שלא כדין - משמעותה והעונש בצידה

אדם שבמזיד או במרמה נוטל או צורך חשמל או מים או גז שאינו זכאי להם, או משתמש בהם או גורם להטייתם או לבזבזם, עובר עבירה פלילית שדינה עד שלוש שנות מאסר. בשנת 2017 הוציא פרקליט המדינה הנחיה חדשה (מספר 2.34) שמטרתה להתוות את מדיניות ההעמדה לדין בעבירה בדגש על שיקולי העניין הציבורי הייחודיים לעבירה זו. עו"ד אסף דוק מפרט אודות יסודות עבירת נטילת חשמל, מים וגז ומרכיביה, מה העונשים הקבועים בצידה וכיצד בתי המשפט מתייחסים אליה, וכן מדוע חשוב כל כך להיוועץ בעורך דין בסמוך לאירוע.

יסודות עבירת נטילת חשמל, מים וגז

עבירת נטילת חשמל, מים וגז היא עבירה פלילית, שמנוסחת בסעיף 400 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 בזאת הלשון:

"מי שבמזיד או במרמה נוטל או צורך חשמל או מים או גז שאינו זכאי להם, או משתמש בהם או גורם להטייתם או לבזבזם, דינו - מאסר שלוש שנים."

העבירה נמצאת תחת סימן ב' שבו מפורטות עבירות 'מעין גניבה', כגון הסתרת צוואה, גניבת מחצבים, שימוש בכלי שיט או טיס ללא רשות ועוד. אמנם עבירות רכוש טיפוסיות הן עבירות שבהן נוטלים חפץ, אולם החוק גם תופס גניבה של חשמל, מים וגז כדבר שניתן להיגנב. את הגניבה אפשר לבצע באמצעים שונים, כולל התחברות למונה של אדם אחר, שינוי המונה ועוד.

בהוכחת העבירה אין צורך להוכיח יסוד נפשי של כוונה, אלא רק את מודעות הגנב לביצוע הגניבה.

מדיניות העמדה לדין בעבירה של נטילה או צריכה של מים, חשמל או גז שלא כדין - הנחיה 2.34 של פרקליט המדינה

עד שנת 2001 הרשויות בישראל ניהלו את המים ברשותן, אך לאחר חקיקת 'חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, עבר ניהול משק המים לתאגידי מים פרטיים. לאחר מכן, בשנת 2007, הוקמה רשות המים הממשלתית המאחדת את סמכויות הפיקוח והניהול בתחום.

באוקטובר 2017 הוציא פרקליט המדינה הנחיה חדשה שמספרה 2.34, ובה מפורטת מדיניות העמדה לדין בעבירה של נטילה או צריכה של מים, חשמל או גז שלא כדין. הסיבה היא שסעיף 400 אמנם מפרט את מהות העבירה והענישה עליה, אולם יש נסיבות מיוחדות הקשורות לביצוע לעבירה זו, כגון מצב כלכלי ומשפחתי של מבצע העבירה.

בהנחיה מודגש כי גניבת מים על ידי משקי בית מעוררת קושי ייחודי, שכן מים הם מוצר בסיסי שחיוני לקיום בכבוד של כל אדם. גניבת המים מתבצעת פעמים רבות על ידי אנשים קשי יום המצויים במצב אישי או סוציו-אקונומי קשה. הם מתקשים לעמוד בתשלומי חשבונות המים השוטפים, ומתפתים לגנוב את המים מתאגידי המים.

בנוגע לגניבת חשמל או גז, הוכח כי גם פה הגניבות מתבצעות בגלל מצב סוציו-אקונומי קשה, אולם בניגוד לגניבת מים, הגניבה של חשמל או גז עלולה לסכן את שלום הציבור. לכן ההנחיה החדשה מפרידה בין גניבת מים לבין גניבת חשמל או גז.

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

העמדה לדין בגין עבירת גניבת מים

את עבירת גניבת המים אפשר לבצע על ידי שיבוש קריאת שעון המים, התחברות פיראטית לאספקת מים ועוד. אף כי חוק העונשין מגדיר כי אפשר להטיל עונש מאסר של עד שלוש שנים על עבירת גניבת מים, מנחה פרקליט המדינה כי יש לשקול הימנעות ממיצוי הדין אם הגנב סובל ממצב כלכלי קשה.

אם הגניבה בוצעה מצרכן פרטי, כגון שכן או בית עסק סמוך, יש לשקול מה הנזק הכלכלי שנגרם למתלונן והאם / כיצד פיצה אותו הגנב.

אם הצטברו התנאים הבאים, יש לשקול לא להגיש כתב אישום כנגד מבצע העבירה:

- חומר הראיות מצליח להוכיח מצב כלכלי קשה של החשוד וקשיים שהתמודד עימם בזמן שבו ביצע את העבירה. אפשר להוכיח שהמצב הכלכלי הזה הוביל אותו לבצע את העבירה.
 - החשוד הוא אדם פרטי והוא גנב את המים למשק ביתו הפרטי ולצרכים חיוניים בלבד. לעומת זאת:
 - א. אם העבירה בוצעה בידי חברה או תאגיד, כגון מכון לשטיפת מכוניות, או שהתבצעה לצורך גריפת רווחים, הרי היה לגניבה תמריץ כלכלי והיחס למבצע העבירה שונה. במקרים אלה יש עניין להעמיד את החשוד לדין.
 - ב. אם אדם פרטי גנב את המים לצורכי מותרות (כגון מילוי בריכה), גם זה יהיה שיקול להעמידו לדין.
 - ברגע שבו התגלתה העבירה, הופסקה גניבת המים. אין הכוונה שהחוב שולם במלואו, אלא שהחשוד הפסיק לגנוב את המים ופועל להסדרת התשלומים עם תאגיד המים.
 - כמות המים שנצרכה נמוכה יחסית. כמובן שככל שכמות המים גדולה יותר, הרי יש אינטרנט ציבורי להעמדה לדין.
 - לחשוד אין כל עבר פלילי רלבנטי.
 - נסיבות גניבת המים לא גרמו נזק לתשתיות תאגיד המים.
- יש לשקול את מכלול הנסיבות של כל מקרה ומקרה, ולהחליט האם יש מקום להעמיד את החשוד לדין.

העמדה לדין בגין עבירת גניבת חשמל או גז

- לעומת גניבת מים, עלולה גניבת חשמל או גז להוות סיכון ציבורי. עם זאת, גם עבירות אלה יכולות להתבצע על ידי אזרחים קשיי יום. גם במקרה של ביצוע עבירת גניבת חשמל או גז, יש לשקול את העניין הציבורי בהעמדה לדין.
- נוסף על כל הנסיבות שפורטו לקולא בעבירת גניבת המים, יש לשקול בביצוע עבירת גניבת חשמל או גז אם הגניבה גרמה לסיכון הציבור. כמובן שככל שהסיכון שנבע מביצוע העבירה גבוה יותר, יש בכך שיקול להעמדה לדין.

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בעבירת נטילה או צריכה של מים, חשמל או גז שלא כדין

ישנה חשיבות אמיתית לפנות לעורך דין פלילי מנוסה כבר בשלביו הראשונים של ההליך הפלילי על מנת שיבחן את נסיבות ביצוע העבירה, לדוגמה - האם בוצעה עקב במצב כלכלי קשה, מחלה פתאומית, חובות או נסיבות חיים אחרות. עורך הדין יוכל לבדוק נסיבות אלה ולסייע לכם לבקש אי העמדה לדין.

עורך הדין יוכל לפנות בשמכם לתאגיד שמספק מים, חשמל או גז ולבקש הסדרת תשלומים נוחה. כאמור, הפסקה מיידית של הגניבה והגעה להסדרת תשלומים, היא אחת הנסיבות לאי העמדה לדין.

כאשר מדובר בגניבת חשמל או גז, עורך הדין יוכל לבדוק עד כמה הגניבה סיכנה את שלום הציבור. ההנחיה מחמירה עם גניבות אלה, בגלל פוטנציאל הסכנה הטמון בהם. אם הגניבה לא היוותה סכנה, אפשר לטעון לאותן נסיבות מקלות כמו גניבת מים.

אם אתם אלה שגנבו מכם, אתם זכאים לבקש פיצוי מהגנב. הפיצוי הוא אחד השיקולים לאי העמדתו לדין, ולכן כדאי לגנוב להגיע אתכם להסדר.

זומנת לחקירה בחשד לנטילת חשמל, מים או גז שלא כדין? אל תוותר על זכותך להיוועץ בעורך דין טרם החקירה

גם אם אתה אדם נורמטיבי, זה ששומר על החוק, לא מעשן, לא שותה, זה שנוהג עם שתי הידיים על ההגה ותמיד שם חגורה, עובד בעבודה מסודרת, בעל משרה מכובדת, לעיתים אפילו ידוע בציבור, משתדל לכבד את הזולת ולא לעבור על החוק - פתאום, ביום בהיר אחד וללא הכנה מוקדמת אתה יכול למצוא את עצמך בנקל תחת חקירה משטרתית בגין חשד בלבד למעשה שביצעת לכאורה, ומכאן העלילה יכולה רק להסתבך אם לא תשמור על כלל היסוד האחד - התייעצות עם עורך דין פלילי טרם החקירה. לכן, כדאי להתכונן לחקירה ברצינות רבה, אף אם אתה בטוח בצדקתך. חשוב לקבל ייעוץ לפני חקירה מטעם עורך דין פלילי מנוסה ללא קשר למסגרת שבה היא נערכת. החקירה היא השלב הראשון בהליך הפלילי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות.

יש לדעת כיצד להיערך לחקירה בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני החקירה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בנחקר שבוודאות אשם, הרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על עתידו.

זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך נגדך, חשוב שתיוועץ עם עורך דין פלילי מנוסה טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם כתב אישום בגין נטילה או צריכה של מים, חשמל או גז שלא כדין

כתב אישום פלילי מוגש לבית המשפט השלום במחוז הרלוונטי בו התרחש האירוע ומייחס לנאשם ביצוע עבירה פלילית של נטילה או צריכה של מים, גז או חשמל בהתאם לנסיבות המקרה.

בכל מקרה ובו אתה חשוד או מואשם בעבירת נטילת חשמל מים וגז שלא כדין, עליך להיעזר בעורך דין פלילי מנוסה שידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו ויפעל ככל האפשר לביטול ההליך הפלילי נגדך או לכל הפחות יחתור לסימום במינימום נזק עבורך. ככל שתקדים לפנות לייצוג משפטי מקצועי כך יגדל הסיכוי לבטל את כתב האישום, להוביל לתיקון כתב האישום, לקדם אפשרות של זיכוי מעבירת נטילת חשמל מים וגז שלא כדין או לחילופין להשיג עסקת טיעון מקלה.

הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. היוועצות בעורך דין הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייצוג משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שייטיע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה וזומנת לחקירת משטרה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירת נטילה או צריכה של מים, חשמל או גז שלא כדין, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.